

Etelä-Karjalan lintutieteellinen yhdistys EKLY ry.

Hangon kevät

28.03.2002

Hankoon alkukeväällä! Tuo ajatus oli kytenyt päässä jo jonkin aikaa. Tätä ideaa potki eteenpäin Etelä-Karjalan melko leuto, mutta silti linnuton talvi. Sähköpostilistoilta poimitut mahdollisesti nähtävät lajit siinsivät jo silmissä. Karttoja kopioitiin internetistä ja linturetkikohteet Suomessa - kirja koluttiin Hangon osalta läpi, tosin paikanpäällä ne nuotit kuitenkin sekosivat!

Lähdön sovimme leikkimielisen tarkasti 03.33 että kerkeäisimme Hankoon "lintujen aikaan". Pete kaahasi pihaan kuitenkin jo hyvissä ajoin odottelemaan toista Hankoon janoavaa harrastajaa.

- Moro mä oon pihalla jo
- Tä? Johan oot aikasessa
- No tavarat tuli pakattua nopeesti
- Joo, menee viel vähä aikaa
- Ei kiirettä, mä oottelen ja kattelen karttoja
- Ok, tuun kohta ku saan kaikki kamat kasaa
- Jep, moro
- Moro

Ja sieltähän se Harry kömpi kaikkine kampeineen Zeissit kaulassa.

- Huomenta, ootko vaihtanut auton?
  - Ei kun päässyt eroon siitä pösöstä
  - No?
  - Ei siinä ollut muuta kuin vikaa
  - Joo, pösöt on pösöjä
  - Tää ainakin kestää sinne ja toivottavasti vielä takaskin
- Molemmilta vielä aamuista väkinäistä naurua...

Ja ei kun kamat kyytiin ja nokka kohti Hankoa. Kumpikaan ei ollut aiemmin tuossa Suomen eteläisimmässä kaupungissa käynyt, joten odotus oli jokseenkin korkealla. Matka alkoi leppoisissa merkeissä jutellen niitä ja näitä. Mistä nyt miespuoliset lintuharrastajat juttelee: autot, naiset, linnut ja taas linnut !

Matka taittui nopeasti. Aamulla kun ei tiettävästi ole liikennettä hirmuisesti, mitä nyt jokunen rekka joista kurvailtiin mahdollisimman nopeasti ohi. Tulihan sitä Toyotan nopeuksiakin mitattua, ilman sakkoja! Kouvolasta käännyttiin Porvooseen ja siitä Helsingin kehä III:selle. Silmätkin rupesivat jo aukenemaan, vaikka tieviitat vilisivät silmissä. Hiukan silti harmitti vielä vanhat talvirajoitukset ja kaasujalkaa ei voinut raskaimman mukaan käyttää.

Pääkaupunkiseudulta Kirkkonummen ja Inkoon läpi Karjaalle, jossa tuli eka tiukka jarrutus.

- Mikä se oli?
- Mikä?

- Joku rastas tai joku
- Mikä, missä??
- Oota ajan takas... no toi!
- Ai joo, oota... merula
- Mäkin katon, joo on se
- Siitä se alkaa
- Jep ja menoks

Ensimmäinen mainittavampi havainto oli kirjattu. Tammisaareen ehdittyämme teimme taas uuden tiukahkon jarrutuksen, nyt Harryn plockkauksesta. Seplu langalla ja maassa pientä säälää. Hyvin alkaa, retken toinen uusi vuodari. Viimeinen tarvittava kuntaraja ylitettiin ja naama venyi virneeseen: Hangossa ollaan! Kartat esiin ja suunnistamaan. Harry myönsi heti alkuun olevansa hiukan huono kartanlukija, joten voidaan "eksyä". Ensimmäinen kunnan pysähdys ja pissitauko tuli Tvärminnen risteyksessä. Paineet oli laskettu, fantaa maistettu ja kartalta ensimmäinen lintukohde valittu, Högholmeniin!

Karttaa luettiin ja ajeltiin. Ajeltiin ja ajeltiin...

- Ei per... ollaan varmaa ajettu jo ohi
- Niin mustakin tuntuu
- Joo
- Mitä nyt?
- Pysähtää täs ja katellaa
- Karttaa vai ulos
- Molempii

Pikakatselmus (jossain) tuotti kuitenkin mm. ääntelevän fasun ja selvän uuden retkikohteen. Päätimme mennä suoraan satamaan, johonkin niistä. Niistä ei voi eksyä ja satamat vessuineen oli kuitenkin retken tärkein pointti. Nyt nettikartat osoittivat kelpoisuuttaan, meidän osatessa pienen pyörimisen jälkeen Länsi-Satamaan. Paikalla oli hieno lintutorni, jonka kuitenkin ohitimme nokka pystyssä. Tuolta näkee paremmin.

- Tosta ei vissii saa ajaa!?
- Nii mustaki tuntuu
- Ei ajeta ihan tonne
- Entä toi torni
- Äh. Jos jätetään tää auto tähän ja mennää tonne?
- No joo. Mitäs toi äijä?

Joku satamatyöntekijä tuli autollaan paikalle, ei välittänyt kaukoputket käsissään olevista lintuharrastajista

- Ootetaa ku se menee pois
- Viheltelyä...
- No nyt, tosta puomista yli ja tonne, sieltä varmaa näkee
- Puomista yli ja korkealle tasanteelle
- Jee täältä näkee hyvin
- Jep, kato haahka... ja toinen
- Ja kymmene lisää
- Ja tuolla on varmaa 30 haahkaa
- Ei. Näitä on tosiaan vaikka kuinka paljo
- Kyhmäreitä kans
- Kato nokikanoja
- Jee ja alleja

Länsi-Sataman valleilla me seisoskelimme jonkin aikaa ja ihastelimme merilajeja. Emme kuitenkaan alkaneet laskea näitä lajeja, kun tuntui olevan paljon vähän kaikkea. Ynnäilimme vain uusia vuodareita. Pete ynnäili kuitenkin mielessään alkavana bongarina myös kuukausipinnoja.

Sitten Itä-Satamaan, joka olikin jonkinlainen pienvenesatama (tai sitten olimme väärässä paikassa). Täältä yhytimme retken suurimman nokikanaparven, jota varmasti olisi voinut kuvatakin ja vielä läheltä. Pete tosin jostain kumman syystä onnistui painamaan auton äänitorvea ja parvi, kuten myös lähellä olevat sinisorsat kaikkosivat. Naurussa oli pitelemistä! Paikan osoittauduttua kuitenkin aika avuttomaksi päätimme lähteä troolari-/kalasatamaan.

Kalasadamaan suunnistettiin edelleen kartan avulla ja taas lievästi ohi. Tosin parempaan paikkaan ja tuloksena retken ainoa punatulkku, jonka tarkkakorvaisempi Harry kuuli jostain. Pete köristeli korviaan, mutta ei! Ensimmäinen mähräys oli nähnyt päivänvalon. Ajoimme myöhemmin tietä takaisin ja löysimme sen oikeaan kalasadamaan, jossa oli yksinäinen nokikana.

Päähän välähti loistoidea: Kesäteatterille etsimään mustaleppälintua. Alue on kuulemma eräs maamme varmimpia paikkoja nähdä muuttava muleli. Sinne! Pete vielä muisteli Hangossa nähdyn pari päivää takaperin mulelin. Kalasatamasta lähdeyämme Harry havaitsi autosta kaksi lentävää harmaahaikaraa; auto seis ja ardeat plakkariin hymyn levitessä huulille.

Kesäteatteri olikin sitten hankala. Kaksi eri karttaa näyttää eri juttuja.

- Ei tässä mene tietä
- Mitä? Se on sininen rakennus jossain mäellä
- Joo, joo... ei täällä ole sinisiä rakennuksia
- Entä toi?
- Se on harmaa tai jotain
- Eikä oo
- Silti se ei oo toi
- Ei nii. Tuolla asuu vain tosi taiteilijat (lue: pultsarit)
- Joo, ajellaan vähä ympäri ja etitää
- Ajelimme tosiaan ympyrää, ei löytynyt kesäteatteria, saati sitten taiteilijoita
- Lähetää veke, ei täällä mitää sellasta paikkaa ees oo
- Joo, ne on varmaa maalannu sen talon tai jotain
- Joo, teretulemast Hanko
- Lähetää, ei sitä löydy
- Ei nii, eikä siel olis kuitenkaan mitää ollut
- Jep lähetää sinne neljän tuulen tai huulen... mikä se oli?
- Neljän tuulen tupa, nii lukee kartas
- Joo sinne

"Tuvalle" ajaessa katselimme maisemia ja oudon näköisiä hankolaisten taloja. Ihme hökötyksiä, outoja linnoja erilaisine ulokkeineen. Jokunen meidän mielestä ns. karjalainenkin (lue: normaali) talo oli mukaan päässyt. Neljän tuulen tupa ei kuitenkaan antanut muuta kuin ruokatauon innokkaille matkaajille. Pois lähtiessä peloton palokärkipariskunta puukiipijän ohella keskeytti matkamme seuraavaan pisteeseen; Täktbuktenille

Nyt kartanluku oli tarkkaa ja osasimme perille helposti. Tien alkupäässä oli puomi, joka tosin ei ollut mitenkään kiinni, vaan täysin avonaisena. Päättelimme tietenkin turistien saavan hiukan poiketa käytännöstä ja ajoimme ihmeen hyvässä kunnossa olevalle pikkutielle. Tie päättyi meren rantaan ja heti autosta noustessa 2 pajusirkkua kisaili keskenään. Putket kontista ja lajeja hakemaan.

- Tuolla on kyhmäreitä ja jotain hanhia

- Kanukkeja vai?
  - Ei taitaa olla merihanhia
  - Jes, uusi vuodari
  - Katon tästä... hei räksä
  - Mis? Joo on se. Onks siel muita rastaita?
  - Taitaa olla yksin
  - Joo, meen tonne mökille asti
  - Mee mä tuun kohta
- Pete käveli mökin vierustalle ja Harry myöhemmin perässä, heti huomaten uuden lajin
- Hei mikä, mikä??
  - Tä?
  - RISTISORSA
  - Mis? Joo, on se. Koirasko?
  - Jep ja ELIS
- Iloitsemista, tuijotusta ja tietenkin kättelyä
- Hyvä paikka
  - Jep ja mulle kuukausipinnakin
  - No nii

Täktbukten muine lisälajeineen julistettiin paikanpäällä Hangon parhaaksi paikaksi. Pientä staijausta ja sitten niille Hangon suurille Täktomin pelloille.

Täktomin pelot näkee kuulemma parhaiten lentokentän vierestä. Siis sinne! Luulimme aluetta melkein Konnunsuon veroiseksi, mutta koko olikin pettymys. Lentokentän laitaa päästyämme havaitsimme lintutornin pusikon laidassa ja tornissa väkeä. Sinne on päästävä totesimme ja etsimme polun, josta tornille pääsee. Torni oli loistava; korkea ja vielä tukevakin! Kiipesimme ylös ja tervehdimme paikalla olleet 2 harrastajaa. Vaihdoimme kuulumiset ja Pete totesi mielessään saavansa pienen alemmuuskompleksin tunnistaessaan muut tornilla olijat vanhoilta bongausreissuiltaan.

Normaalia lajistoa lenteli edestakaisin ja petoja kuulemma odoteltiin. Harry kuitenkin löysi lajeja lajin perään. Kulorastas, taivaanvuohi, tylli, sepel- ja uuttukyyhky, peippo, hemppo jne. Gurut taisivat jo hyväksyä EKLY:n nuoret harrastajat, kun Harry lateli uusia lajeja tappavaan tahtiin. Petoja ei kuitenkaan näkynyt ja muut harrastajat lähtivät. Niin piti meidänkin, mutta jos vielä hetki. Jospa joku peto vielä tulisi. Myös kurki puuttui.

- Hei, mikä toi on? Iso
  - Missä? Suunta, korkeus??
  - Putken suunnassa, iso
  - Joo, kurki... ei
  - Joku kotka on
  - ööö... Joo-o, on se
- Tiukkaa tapitusta ja vertailua
- Kotka?
  - Ei, merikotka
  - Joo, on se
- Hurraamista ja vielä ikävuosien määrittystä (2 kv)
- Näin EKLY:n pojat
  - Nyt ne gurut missas pedon
  - No, mitäs läksivät
  - Joo, oma syy
  - Jep

Merkkasimme halin paikalla olleeseen "Kovien miesten" -vihkoon, joka oli numerolukon takana. Lukko aukesi tiettyjen vastausten perusteella. Lähtiessämme paikalta totesimme paikan kuitenkin

olevan Hangon paras (vaikka Harry sai Täktbuktenilta eliksen). Seuraavaksi jo aiemmin missatulle Högholmenille. Paikalle päästyämme, ihmettelimme minkälaiset puusilmät voi tämän parkkipaikan missata. Aluetta koristi jopa suuri opastaulu. Niemen kärkeen ei voinut ajaa autolla, joten ei kun kävelemään. Polun varrella oli syödyn linnun raato, ilmeisesti kyhmyjoutsen. Kaameeta katsottavaa! Kallioniemen maisemat oli hienot, mutta uusia lintulajeja paikka ei tarjonnut. Takaisin kävellessä sentään Hanko -pinnaksi 2 kaunista uskaliaista töyhtötiaista. Nätti punkkari!

Svanvikenia harkitsimme kauan, mutta totesimme lopulta Hangon olevan tässä. Lähtiessämme pienen ajomatkan päästä jarrut kirskuivat pienen hätäjarrutuksen takia ja puunlatvasta putken täydeltä isokäpylintua! Heti perään retken ensimmäinen hiha. Tammisaarella oli kuulemma metsähanhi ja pikkujoutsen, tiedä sitten missä!? Joten ohitimme Tammisaaren tyylikkäästi kovaa. Seuraava kohde oli Inkoon Fagervik, jossa on kuulemma pesinyt koskikara ja alue vilisee tikkoja. Mekin näimme, käpytikän! Pieni neuvottelu päättyi suunnitelmaan ajaa Helsingin Lauttasaareen, vaikka meriharakan toivossa. Keula kohti stadia.

Helsinkiin ja Lauttasaareen päästyämme, totesimme tuulisen stajirannan olevan uusista lajeista tyhjä. Petrin ehdotelma ajaa Vehkalahden Lupinlahden kautta takaisin kotiin sai kannatusta. Vehkalahdella on talvehtinut tukkakoskelokoiras ja ilmeisesti niitä pikkujoutsenia. Autosta ulostauduttua totesimme näin olevan!

Kymenlaaksokin tuli hoidettua, joten takaisin kotiin. Tietenkin Ylämaan Väkevänjärven kautta, jos vaikka varpuspöllö iltahämärissä. Rukkaspöllöä ei löytynyt, mutta kansallislintuamme pääsimme ihailemaan kunnolla (62ad + 15juv) Kyhmyjoutsen on kaunis, mutta yhteistuumiin päätimme laularin vielä olla se ainut oikea joutsen. Piisameita laskimme toistakymmentä. Hauskoja eläimiä nuokin, muttei silti lintujen veroisia! Retken loppuosuus tuli edelleen puunlatvoja vilkuillen, muttei väsyneet silmämme enää mitään havainneet.

[Hanko](#) tuli tutuksi ja mukaan saimme rutosti hyvää mieltä. Taas jaksaa...

[Petri Salakka](#)

Retken lajilista aakkosjärjestyksessä. Lajit joita emme havainneet Hangossa (6) ovat merkitty * merkillä.

1. Alli satoja	29. Mustavaris 2 *
2. Fasaani Ä	30. Naakka
3. Haahka satoja	31. Naurulokki kymmeniä
4. Harakka	32. Nokikana kymmeniä
5. Harmaahaikara 2	33. Närhi 4 (vain Harry)
6. Harmaalokki satoja	34. Pajusirkku 3
7. Hemppo 4 (vain Harry)	35. Palokärki kn
8. Hiirihaukka useita	36. Peippo ä (vain Harry)
9. Hippiäinen ä *	37. Pikkujoutsen 8ad + 2juv *
10. Hömötiainen Ä	38. Punatulkku ä (vain Harry)
11. Isokoskelo	39. Ristisorsa 1k
12. Isokäpylintu 1	40. Räkättirastas 1 + ää
13. Kalalokki useita	41. Sepelkyyhky 3

14. Keltasirkku	42. Sinisorsa
15. Kesyyhky	43. Sinitäinen
16. Kiuru kymmeniä	44. Taivaanvuohi 2
17. Korppi 1 *	45. Talitiainen
18. Kottarainen useita	46. Teeri 1n
19. Kulorastas 2	47. Telkkä useita
20. Kurki 1 *	48. Tukkakoskelo 1k p *
21. Kyhmyjoutsen kymmeniä	49. Tukkasotka kymmeniä
22. Käpytikka	50. Tylli 1
23. Laulujoutsen kymmeniä	51. Töyhtöhyppä useita
24. Merihanhi 15	52. Töyhtötiainen 5
25. Merikotka 2kv	53. Uuttukyyhky 1
26. Merilokki kymmeniä	54. Varis
27. Merimetso 1	55. Varpunen
28. Mustarastas useita	56. Viherpeippo

Summa summarum :

Harry Nyström: 25 kk-pinnaa, 28 vuodaria ja 1 elis

Petri Salakka: 16 kk-pinnaa, 26 vuodaria

Ajokilometrit: 821 km